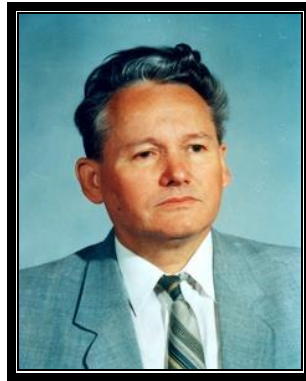

IN MEMORIAM

Проф. др ПЕТАР ПЕТРОВИЋ
(1934 - 2022)

Напустио нас је доајен Грађевинског факултета, професор који је оставио неизбрисив траг у нашој струци и науци. Руководио је бројним капиталним пројектима, био је аутор великог броја научних радова, студија, научних и стручних пројеката из области хидротехничких конструкција. Био је ментор на изради бројних дипломских радова, магистарских теза и докторских дисертација, васпитач генерација грађевинских инжењера, које ће са поштовањем трајно чувати успомену на његов лик и дело.

Професор Петар Петровић, или кратко Пеца (како су га сви звали), један је од најугледнијих пројектаната високих брана у Србији и бившој Југославији. Учествовао је у пројектовању најзначајнијих брана и хидроелектрана изграђених у СФРЈ, као и великог броја објеката у иностранству. Научна и истраживачка делатност професора Петровића обухвата радове и уџбенике из области хидротехничких конструкција, дебелих плоча и теорије површинских носача. Петар Петровић је био редовни професор на Грађевинском факултету у Београду и Грађевинском факултету у Суботици. Богато инжењерско искуство и студиозан приступ у пројектовању различитих типова објеката несебично је преносио својим студентима.

Професор Петар Петровић рођен је у Крагујевцу 1934. године. Завршио је прву мушку гимназију у

Београду 1953. године, а затим се уписао на Грађевински факултет Универзитета у Београду, који је завршио 1958. године. Магистарски рад је одбранио 1969, а докторску дисертацију 1985. на Грађевинском факултету у Београду. Био је изванредан студент, али и изузетан спортиста, атлетичар, који је сто метара трчао испод 12 секунди.

Од 1958. до 1978. године је радио у предузећу „Енергопројект“ (Београд). Затим прелази за директора ООУР „Хидроинжењеринг“ предузећа „Косовопројект“ (Београд). Занат је испекао на највећим пројектима који су у тих 30 година рађени широм југославије, али и у Пакистану, Кувајту, на Кипру и другим државама. Од 1982. године је на Грађевинском факултету у Суботици, где је 1985. биран у звање ванредног, а 1986. у звање редовног професора за предмет Теорија површинских носача. Предавао је: Хидротехничке конструкције, Теорију конструкција 1, Теорију конструкција 2 и Теорију површинских носача. На Грађевинском факултету у Београду је од 1987. у звању ванредног професора, а од 1992. изабран је за редовног професора за групу предмета Хидротехничке конструкције. Предавао је на Одсеку за хидротехнику - Хидротехничке конструкције и Хидротехничке грађевине, а на Одсеку за конструкције - Основе хидротехничких конструкција, Хидротехничке конструкције 1 и 2 и

Бетонске бране. На докторским студијама предавао је Бетонске бране, Лучне бране и Подземне хидротехничке конструкције.

Аутор је идејних решења за 63 објекта, 52 идејна пројекта хидротехничких објеката и 94 главна и детаљна пројекта, од којих је 63 објекта изведено. Осим пројектовања, за већину тих објеката је урадио све хидрауличке, статичке и динамичке прорачуне. Искуство је обогатио у надзору и на извођењу у земљи и иностранству.

Од реализованих објеката најзначајније су бране „Бердап 1“, „Пива“ и брана „Радоњић“, затим бране „Полемидија“, „Аја marina“ и „Помос“ на Кипру и хидроелектране „Јармук“ (Сирија), „Перућица“ (Црна Гора), „Бајина Башта“ и „Гуцранвала“ (Пакистан).

Професор Петровић се бавио научним и стручним радом из области теорије еластичности и хидротехничких конструкција. Дао је низ значајних остварења (решење Ламеових једначина, Матрични прорачун лучне бране, итд.), нека од њих по први пут у нашој земљи (галерија са затварачницом у телу бране „Грахово“, водозахватна и излазна грађевина бране „Радоњић“, итд.). Неки од најважнијих радова проф. Петровића су:

1. Примена матричног рачуна на статички прорачун лучне бране „Једна конзола и више лукова“, „Наше грађевинарство“, Београд, 1966.
2. Прилог теорији дебелих плоча (магистарски рад), Грађевински факултет Универзитета у Београду, Београд, 1969.
3. Анализа дебелих плоча методом интегралних једначина, Зборник радова X југословенског конгреса за рационалну и примењену механику, Башко поље, 1970.
4. Опште решење једначина Рајснерове теорије правоугаоних плоча, Зборник радова XI југословенског конгреса за рационалну и примењену механику, Башко поље, 1972.
5. Solution of equations of Reissner's theory of plates by application of Hajdin's method, Variational Methods in Engineering, Southampton, 1972.
6. A contribution to the bending analysis of clamped rectangular plates, International Symposium of Innovative Numerical Analysis in Applied Engineering Science, Versailles, France, 1977.
7. The general numerical solution of the Lamé's equations by Hajdin's method, miscellany, Dedicated to the 65th Birthday of Academician

Professor Dr Nikola Hajdin, University of Belgrade, Faculty of Civil Engineering, Belgrade, 1988.

8. Прилог прорачуну филтрационог дела узгона, „Водопривреда“, бр. 153-155, Београд, 1995.
9. Да ли је постојала брана „Кошејш“ (Kosheish) у Египту, „Водопривреда“, vol. 42, бр. 4-6, Београд, 2010.
10. Почети гравитационих бетонских брана - први део, „Водопривреда“, vol. 43, бр. 4-6, Београд, 2011.
11. Одредница „Бране“ у Српској енциклопедији, том I, књига 2, САНУ и Матица српска, Завод за уџбенике Београд, 2012.
12. Почети гравитационих бетонских брана - други део, „Водопривреда“, vol. 44, бр. 255-257, Београд, 2012.

Поред радова у стручним часописима, аутор је или коаутор више уџбеника из области хидротехничких конструкција: „Хидротехничке конструкције“ 1, 2 и 3, као и три збирке задатака са теоријским уводом: „Хидротехничке конструкције - примери примене“. На Грађевинском факултету у Суботици објавио је више уџбеничких материјала, од којих се посебно издвајају две књиге: Теорија површинских носача, I: Савијање плоча (1983), и II: Плоче напрегнуте у својој равни (1986).

Професор Петар Петровић је био честит, принципијелан, педантан, строг и захтеван, најпре према себи. У исто време био је брижан супруг и отац, колега, шеф и професор. Није прихватао ауторитете, поготово оне набеђене или партијске, јер је он био – ауторитет.

Волели смо да радимо, да учимо, пројектујемо и разговарамо са професором Пецом. Умео је да буде строг и захтеван, али увек са најбољом намером и искреном жељом да помогне млађима. Никада није пио ни пушио. Говорио је: „Алкохол је упропастио многе младе инжењере“. Наравно, био је потпуно у праву. Заправо, кад боље размислите, Пеца је скоро увек био у праву. Принципијелно и заистински. Некада је то умело да засмета, али смо знали да нам никада неће наметати свој став.

Професор Петар Пеца Петровић напустио нас је 9. 2022. године.

Часопис Водопривреда се са захвалношћу опрашта од професора, дугогодишњег члана Редакције.

Љубодраг Савић
Владан Кузмановић